№ 208 ოქტომბერი 6, ხუთშაბათი 1888 ოქტომბერი 6, ხუთშაბათი № 208

ბაზეთი ღირს

თვე	მან.	კ.	თვე	მან.	კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი — ერთი შაური

ივერია

ბაზეთის დასაგვეთად და კერძო განცხადებათა დასაბეჭდად უნდა მიეგზავნოთ: თვითონ რედაქციას ფრეილინის ქუჩა, პასტამიკის სახლი, № 5, ნიდველის საგაზეთოს, გოლოვინის პროსპექტი, წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების განცალარიას სათავად-აზნაურო ბანკის სახლებში სასახლის ქუჩაზედ.

ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრიქონი რვა კაპეიკი.

1877—1888 საპოლიტიკო და საალიტერატურო გაზეთი 1877—1888

სასტუმრო

პურ-ღვინო

გაქირავდა

გოლოვინის პროსპექტზე, მუზარან-ბატონის სახლებში, სადაც აქამდე ეჭირა დიდ-ზურაბიანს. როგორც ბუფეტი, აგრეთვე ოთახები სრულებათ ახლად არის გალამაზებული და გადაკეთებული. ეროპიელ საქმელებს გარდა „ბურ-დიანმა“ მსურველი იშოვნის ყოველ გვარ კავკასიურ საქმელებს, ქართლურს, იმერულს, გურულსა და სხვას, ნამდვილს ადგილობრივს გემოვნებაზედ მოსაზადებულს. კავკასიურ საქმელების მოსაზადებლად განგებ მოწვეული გვყავს ადგილობრივი მზარეული. ფასები ყველაფრისა ზომიერია.

(4—1) ი. მამანაშვილი და ა. თოდუა.

დღეს, 6-ს ოქტომბერს, საღამოს შვიდს საათსა და ნახევარზე, დანიშნულია საზოგადო კრება კავკასიის სამეურნეო საზოგადოებისა.

ამ კრებისათვის შემდეგი საგნებია დანიშნული:

ა) მიმომდინარე საქმეები;

ბ) არჩევანი საზოგადოების რჩევის წევრისა.

კრებაზე შეუძლიანთ დაესწრონენ არა წევრნიცა.

ტფილისი, 5 ოქტომბერი

ამ უკანასკნელს წლებში უმადლესმა მთავრობამ გაძალიერა თავისი ყურადღება და ზრუნვა, მიმართული მასზედ, რომ მიწათ-მოქმედებას ხელი შეუწყოს და რაც შეიძლება უფეთს გზაზედ დააყენოს წარსამატებლად. ამისათვის იძიებს და იკვლიეს ეხლანდელი ეროვა მიწათ-მოქმედებისა, საცა-კი საჭიროდ დაინახეს, და ყოველის მხრიდამ ის ამბავი მოვიდა, რომ მიწათ-მოქმედება და მიწათ-მოქმედნი დიდს გაჭირვებაში არიან და ძლივ-ძლიობით იოლად მიდიანო. ეს ამბავი დიდი რამ არის რუსეთისათვის, რომელიც თითქმის მარტო მიწათ-მოქმედებით ცხოვრობს, რადგანაც ეს გვარი მრეწველობა ერთი უმთავრესი და უპირველესი წყარო მეკვიდრეთა კეთილდღეობისა და ქონებისა.

რაკი გაჭირებაში დაინახეს ეს გვარი მრეწველობა, რასაკვირველია, შეუდგენენ მიზეზთა ადმოჩენასა. ბევრ გვარ მიზეზთა შორის ადმოჩნდა, რომ მრეწველობა მიწათ მოქმედებისა ხელ-ფეხ შეკრულია ან მით, რომ რკინის გზებისა რიგი და წესი, აგრედვე გადასატანი ფასი ვერ არის შეფერებული მიწათ-მოქმედების საჭიროებასთან. ან მიწათ-მოქმედობის სრულებით არავითარი გზა არა აქვს თავისი საქონელი ადგილიდამ ბაზარში გაიტანოს გასასყიდად. ეს უგზო-უკვალობა, ეს ურიგობა და უწესობა რკინის გზებისა და დიდი ქირა საქონლის გადატან-გადმოტანისა, რასაკვირველია, დიდი დაბრკოლებაა ყოველ გვარ მრეწველობისათვის საერთოდ და მიწათ-მოქმედებისათვის ცალკეედ. აკეთილად იცის, თუ მოამქედს თავის ნამოქმედარ საქონლის ბაზარში ვატანის სახსარი და გზა არა აქვს, იგი ვერც გაიმრავლებს საქონელსა, ვერც გამოარჩენს რასმე. ამ მიზეზით იგი ძალა-უნებურად იძულებულია იკმაროს მარტო ის, რაც შინ სახმარისია და ბევრის კეთებასა და მოყვანაზედ ხელი აიღოს. ეს დიდი კვლევაა ჯერ თვითონ მოამქედისათვის და მერე მთელ მის ქვეყნისათვის, რომელის საერთო სიმდიდრეს ამოდენა აკლდება, რამოდენადაც მოამქედი ნამოქმედარის გაბევრებაზედ ხელს იდებს ძალა-უნებურად.

შეჭნიშნა რა მთავრობამ, რომ ეს მიზეზი, სახელდობრ, უგზო-უკვალობა ბევრს აბრკოლებს მიწათ-მოქმედობის მრეწველობას, შეუდგა ამ მიზეზის მოსპობას. დანიშნული იქმნა კომისია შინაგანთა საქმეთა მინისტრის ამხანაგის სენატორ ვლეკოს თავ-მჯდომარეობით და დაავალა ადმოჩენილს სახსარი სამკვლად მიწათ-მოქმედობის მრეწველობისა, მის ადსადგენად და წარსამატებლად. ამ კომისიას მიუცილებელ საჭიროებად დაუნახავს განაკარგოს ეხლანდელი გარემოებანი სასოფლო მეურნეობის საქონლის გადატან-გადმოტანისა არამც თუ მარტო რკინის გზებზედ, არამედ გზა-ტეტეცილებსა და სასოფლო გზებზედაც. ამისათვის ჭეშეერობენ თურმე, რომ დიდს რკინის გზებს სოფლებიდამ მოსავალი რკინის გზებიგე,—საცა შესაძლოა,—დაუკეთდეს, საქონლის ადვილად მოსაზიდად და ამის შესახებ უკვე არსებულს წესდებას ხელ-ახლად უპირობენ გადასინჯვას. გარდა ამისა სენატორ ვლეკოს მოუთხოვნია ერობათაგან საჭირო ცნობანი მასზედ თუ,—როგორ მდგომარეობაში არიან დღეს გზა-ტეტეცილები და სასოფლო გზები. ამ გზების შესახებ ჭეშეერობენ, რომ გზის ბაკის თაობაზედ აწ არსებული წესები განაკარგონ და გააშედავთანონ. გზათა სამინისტროს მხრით მიღებულ იქმნება ყოველივე ზომიერება, რომ აწ არსებული გზები უკეთესს მდგომარეობაში ჩაიყენოს და ახალი გზა-ტეტეცილები გაიკეთოს, საცა საჭიროდ დანახულ იქმნება.

სანატრელია, რომ ამ მხრით ჩვენს ქვეყანასაც ყური ეთხოვოს. არა გვგონია, რუსეთის იმპერიაში ბევრი ჩვენის ქვეყნისთანა მომცემი და მდიდარი მხარე იყოს და უგზოობისა გამო-კი ასე უკან დარჩენილიყოს და ახე ხელ-მოშვილიკი. არა ერთხელ მოგსწერებივართ იმისთანა შემთხვევას, რომ, მაგალითად, ტფილისში ფუთი პური მანათ ყოფილიყოს და ოთხმოც რადაცა ვერსტზედ ამავე წონის პური ათ შაურადაც არავის მიჭქონებოდეს უგზო-უკვალობის გამო. რა პური და რა სხვა ამ გვარი! ყოველი ჩვენი ნაწარმოები თითქმის ამ ყოფაშია, რადგანაც ადგილიდამ გამოტანა მეტი ჯდება უგზოობის გამო, ვიდრე თვითონ გამოსატანი საქონელი ჭდირს. სხვათა შორის ამიტომაც ჩვენი მიწათ-მოქმედება არა ჭძლიერდება, არ შედის წარმატებაში და ძლივ-ძლივად ჭსასალებს.

ახალი ამბავი

*** **თელავი:** **მთ უდიდებულესობათა** თელავში გაიარეს საღამოს ხუთს საათსა და ნახევარზე. ქალაქის შესაველში მშვენიერად და მრავალ-ფრად მორთული კარები იყო გაკეთებული. თელავის მკვიდრნი, ამქრები და ახლო-მახლო სოფლების მცხოვრებნი მიეგებნენ **მთ უდიდებულესობათა** თელავის ღვთაების ეკლესიის დასწერილ—რუსი შვილების ფერდობზე, რომელიც კეკლუცად იყო მორთული. ურიცხვის ხალხის სიხარულისა და „ურა“-ს ძახილს საზღვარი არა ჭქონდა. თელავი მშვენიერად იყო გაჩაღებული.

*** სოფ. **წინანდალი** ორს ოქტომბერს: პირველს ოქტომბერს, საღამოს ექვსს საათზე, წინანდალში ჩამობძანდნენ მთნი **უდიდებულესობანი ხელმწიფე იმპერატორი, ხელმწიფე იმპერატრიცა,** მემკვიდრე ცესარევიჩი **ნიკოლოზ-ა ალექსანდრეს შე** და დიდი მთავარი **გიორგი ალექსანდრეს შე.** ყველგან გზაზე **მთ უდიდებულესობათა** ჰხვდებოდა ურიცხვი ხალხი, სიხარულგამოცხადებული ხალხს. ხალხმა იკოდა ესა და უფრო მეტად შეუყვარდათ მცხეთელებს ბიძა ჩემი ანღრია.

**

მოატანა გაზაფხულმა. მოვიდა აღდგომა და გარდიცალა პაპა ჩემი. დარჩნენ სახლის მართველად ჩემი მამა-ბიძანი.

გავიდა რამდენიმე ხანი. მოშალა ბიძა ჩემმა მცხეთაში ლუქანი და გადაიტანა განაპირებით ბაღებთან. ამ დროს მოწვერილობა მოვიდა, რომ „ეინც ყაჩაღ ფიდუას დაიჭერს, ოც თუმანს ფულს მიიღებს და ფენდალსაო“. „ფიდუა“ გაეარდნილი კაცი იყო და ძალიან აზარალებდა ხალხს.

**

საღამო ქამზედ, ესე ხარ-დაშვების ხანი იყო, რომ ჩვენი ნათლია დიაკვანი მოვიდა ჩვენსა და წამიყვანა ლუქანში ძია ჩემთან. ამ დროს ერთმა შეიარაღებულმა მხედარმა მოაჭენა ცხენი და დაიძახა: მიკოტანო, რომი დამალეეინეო. მიართვეს, დალია და გასწია. ჩვენმა ნათლია დიაკვანმა წასჩურჩულა ბიძა ჩემსა: ფულზე არა უთხარა-რა, ეგ ცხენოსანი «ფიდუა» არისო. რაკი ეს გაიგო, წამოაელო ბიძა ჩემა კეტს ხელი და გამოეკიდა მცხეთისაკენ ყაჩაღს. თანაც ჰყეიროდა: „არიქა, ფიდუა მორბის და დაიჭერეთო!“ ამ ყეიროლნმ გადაუხეია მხეროვენ: ჩქარა შეგვიბეითო. ამ დროს გამოჩნდა იმ ხალხში ბიძა ჩემი, მიეიდა და უფროსსა სთხოვა, დაგეცადეთ, ვიდრე გორიდამ საქონელი მოვაო. ეს თხოვნა უფროსმა არ შეუწყნარა და გაურისხდა კიდეც ბიძა ჩემს: მე რომ მოვიცადო, საქმე არ მოიცდისო. მეტი ღონე არ იყო, იმ ღამის გაზრახულთ თავისი განზრახვა უნდა შეესრულებინათ. გამორეკეს რაც საქონელი ჰყვანდათ, შეაბეს ზოგში თითო ეზოგი, ზოგში თითო ხარი და ზოგში სულ ხალხი შეება დარის ეკი-ეგალახით ჩაიტანეს ქალაქში ბეგრები.

**

ამაზე შესდგა საქმე. დაიწყეს გამოძიება. ბიძა ჩემი დასასჯელეს თავკაკად და დაუპატიმრეს, მაგრამ ბიძა ჩემმა მაღე თავი გაიმართლა.

რას ვიზამდითო, იტყოდა ხოლმე ბიძა ჩემი, რა მოგიგონებდა ამის ამბავს,—რა-კი საქმე არ მოგვეშვებოდა, უნდა მოგვეჭერხებინა რამეო და ჩვენც ისე მოვეხერხეთო. მას უკან მთავრობამ შეგვიბრალა და გამოეიდა ბრძანება: დიდ საერო გზაზედ უნდა გაკეთდეს ყაზარმები და ბოლ-ლებნ; ათ ათი ურემი უნდა დაწესდეს სახელმწიფო ხარჯითა ჯარისათვისაო.

ეს ბრძანება აღასრულეს და მას უკან წინანდელი გაჭირება აღარ დაღა და დგებოდა მცხეთელების სახლებში...

**

მზე კარგად ჩასული იყო, რომ ერთი მაღალ-მაღალი კაცი შემოვიდა ჩვენს ლუქანში და ბიძა ჩემს თვალი გაუკრა გარედ. ის იყო მცხეთის ნაცვალი.

— აბა, ანღრია,—დაუწყო ნაცვალმა ლაპარაკი დაბალის ხმით—შენ რომ სიტყვა მითხარი გუშინ, ისა-თვის მოვედი. გუშინ ხომ გორისაკენ გავისტუმრე ბეგრები და ღღეს ქალაქსა ხვალაკ საქალაქო ბეგრები ოცდა-ხუთი ურემი და საქონელი-კი არავისა ჰყავს შინა, სულ ბეგარაზედ არიან. მე ი შერი სიტყვა ძალნ მომეწონა და შენის ღვთის გულისათვის თავი უნდა დასდო ამ საქმეზე; ხალხსაც შენი იმედი აქვს.

— კარგი და მაგისი მე ვიცი,—მიუგო ბიძა ჩემმა:—მხოლოდ ჩვენი განზრახვა ჩვენ-მიე უნდა დარჩეს. მე ამაღამ მოვეხერხებ ხალხშია; ან ავად გადასწყდეს და ან კარგადა

შებინდებული იყო. პაპა ჩემმა წამიყვანა შინ.

**

გათენდა დილა. მზემ თავი ამოჰყო. ხალხი მოგროვილია და ურმებზედ ჯარის ბარგს უდებენ. ჯარის უფროსები დარბიან, ფაცი-ფუცობენ, ჯავრობენ: ჩქარა შეგვიბეითო. ამ დროს გამოჩნდა იმ ხალხში ბიძა ჩემი, მიეიდა და უფროსსა სთხოვა, დაგეცადეთ, ვიდრე გორიდამ საქონელი მოვაო. ეს თხოვნა უფროსმა არ შეუწყნარა და გაურისხდა კიდეც ბიძა ჩემს: მე რომ მოვიცადო, საქმე არ მოიცდისო. მეტი ღონე არ იყო, იმ ღამის გაზრახულთ თავისი განზრახვა უნდა შეესრულებინათ. გამორეკეს რაც საქონელი ჰყვანდათ, შეაბეს ზოგში თითო ეზოგი, ზოგში თითო ხარი და ზოგში სულ ხალხი შეება დარის ეკი-ეგალახით ჩაიტანეს ქალაქში ბეგრები.

**

ამაზე შესდგა საქმე. დაიწყეს გამოძიება. ბიძა ჩემი დასასჯელეს თავკაკად და დაუპატიმრეს, მაგრამ ბიძა ჩემმა მაღე თავი გაიმართლა.

რას ვიზამდითო, იტყოდა ხოლმე ბიძა ჩემი, რა მოგიგონებდა ამის ამბავს,—რა-კი საქმე არ მოგვეშვებოდა, უნდა მოგვეჭერხებინა რამეო და ჩვენც ისე მოვეხერხეთო. მას უკან მთავრობამ შეგვიბრალა და გამოეიდა ბრძანება: დიდ საერო გზაზედ უნდა გაკეთდეს ყაზარმები და ბოლ-ლებნ; ათ ათი ურემი უნდა დაწესდეს სახელმწიფო ხარჯითა ჯარისათვისაო.

ეს ბრძანება აღასრულეს და მას უკან წინანდელი გაჭირება აღარ დადგებოდა მცხეთელების სახლებში.

**

ეს ამბავი ბევრ ადგილებში ბევრ ენაზედ ალაპარაკეს.

ხარულით გატაცებული, რომელიც «ურა»-ს ძახილით ეგებებოდა უაეროპლანებს სტუმრებს.

ორს ოქტომბერს მთავარ ეპისკოპოსი ათს საათსა და ნახევარზე მიბრძანდნენ წინანდალის ეკლესიაში, საცა აუარებელი ხალხი იყო შეკრებილი; წირვას შემდეგ თორმეტს საათსა და ნახევარზე დაბრუნდნენ სასახლეში, საცა სადილი იყო გამართული, რომელზედაც მიწვეული იყო რამდენიმე სასპეტიო კაცი სამხედრო და სამოქალაქო უწყებისა.

ხვალ, 3-ს ოქტომბერს, დილის ცხრა საათზე მთავარ ეპისკოპოსი ინებებენ და წაბრძანდებიან სოღნაღის წმინდა ნინოს ეკლესიის სანახავად.

*** დღეს ჩვენ მოგვეიდა ახალი, მეექვსე, გამოცემა «დედა ენისა» და «ბუნების კარისა». „ბუნების კარი“ უცვლელად არის დაბეჭდილი და ზედ რუსულად აქვს წარწერილი: Книга эта рекомендована ученымъ комитетомъ министерства народнаго просвѣщенія, „какъ прекрасное классное руководство къ грузинскому языку для народныхъ школъ и прогимназическихъ классовъ“ (ეს წიგნი მოწონებულია საერო განათლების სამინისტროს სწავლულთა კომიტეტის მიერ, «როგორც საუკეთესო საკლასო სახელმძღვანელო ქართულის ენისთვის სახალხო და პროგიმნაზიების კლასების სკოლებში»). „დედა ენა“ შეცელილია და გადიდებული მთელის ფორმით. უმთავრესნი ცვლილებანი შემდეგნი არიან: ანბანის ბოლოს მოქცეულია საწერი დედანი, რომელიც ამოჭრილია თითბერზედ, და მთელი გვერდი უჭირავს წიგნისა; რიცხვი წინანდელ მოთხრობათა შეესებულია თხუთმეტიოდე საბავშო მოთხრობით და ამდენივე ახალი სახალხო ლექსია ჩართული. ახალს სურათებში ყურადღებას იქცევს ოთხი დიდი ჯგუფი: ბალახებისა, ყვავილებისა, ჭირნახულისა და ბოსტნეულისა; ხუცური განყოფილება ერთი-ორად არის გადიდებული. ეს ახალნი გამოცემანი დაბეჭდილია „წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ მიერ.

*** 24-ს სექტემბერს მოსკოვში გარდაცვლილა უბრწყინვალესი თავადი დავით ბაგრატის ძე გრუზინსკი, რომელიც საქართველოს უკანასკნელი მეფის გიორგი მე-XIII შვილისშვილი იყო. განსვენებული სამხედრო სამსახურში მსახურობდა ყირიმის ომის დროს, შემდეგ-კი სამსახურიდგან გამოვიდა და მოსკოვში სცხოვრებდა. თავ. დავით ბაგრატის ძე აგროვებდა ძველს ქართულს ხელნაწერებს და სხვა-და-სხვა თხზულებას კავკასიის შესახებ. გარდაიცვალა 79 წლისა. დასაფლავებიათ ღვთის-მშობლის საფარველის მონასტერში; დასაფლაველაზე დასწრებიან ქართველი და სხვა კავკასიელი სტუდენტები, რომ ღუბსაც საფლავამდე მიუსვენებიათ განსვენებულის კუბო.

*** ცხენის რკინის გზაზე, სამს ამ თთვისას, რიყის ქუჩაზე, მეოთხე განყოფილების მომრიგებელ-სასამართლოს სადგურს წინ, შემდეგი უბედურება მომხდარა: რიყიდგან მომავალი ეგონი დასჯაზებია დატვირთულს ურემს; როცა ურემი უნდა მიეტრიალებინათ, კონდუქტორი აბელიანი მოჰყვა თურმე ურემსა და ეგონს შუა და საბრალოს ერთი ფეხი მოემტვრა.

*** თელავის მაზრიდგან გვწერენ, რომ მთელს მაზრაში ძალიან მძვინვარებს ცოფ-ცხელება, აუადმყოფ ბავშვებს უსიდებათ ხელ-ფეხი და ამათგან ბევრი კედებიან.

*** სოფ. ქიწნისიდგან (პატარა ლიახვისა) გვატყობინებენ, რომ იქ ამ ხუთიოდე დღის წინად ეკლესიიდგან მოუპარავსთ ბარძიმ-ჯეშუმი და ნაცელარი, შემძღე და პატიჟცემული მოხუცებული კაცი. სოსიან უთხრა ანდრიას, რომ ხელს არ მოგცემთ საჩიეარი, ძალა სჯობიანო. ბიძაჩემმაც ასე გამოუცხადა ყრილობას. ყრილობაც დასთანხმდა და დაიშალა იმ სალამოს.

**

მეორე დღეს მამალი ორჯელ იყო ნაყიელი, რომ ვიღაცა ჩამოძახა ჩვენის დარბაზის ბანიდგან:

— წამოდი, ანდრი, ხალხი მზად არის.

ადგა ბიძა ჩემი, ჩაიცვა ტანთა, დაიწერა პირჯვარი და წავიდა. შუადღემ რომ მოატანა, მოკიეიდნენ მეტეთეულები ნაცვმნი და დაღალულნი და დაიწყეს ლაპარაკი ქაქანით:

— ჰეი, დედავ, დედავ! რა ამბავი იყო. როგორც გიგიეს, რომ მეტეთელები მოსულანო, თმათ უმრავლესი ხალხი მოგვაწვა, მერე სუ ოსობა. სასიკეთოდ ღარ გეზოგავდნენ. შეისროლა ანდრიამ მაღლა ქუდი და დაიძახა: დედა შეერთოს ცოლათა, ვინც ერთმანეთს უღალატოსო. შეიქნა ცემა-ტყეპა, კეტების ტრიალი, ფეხი ღარ გადმოადგმეინეს მეტეთელებმა დიდ მუხას აქეთ, ანდრიას მიწაში.

**

შესდგა ამ საქმეზედ საჩიეარი, იყო ერთი გამოკითხეა და გამოძიებეა. ბოლოს-ბოლოს მოეიდა მიწის მზომაეი, გაჰყო საბატონო და საეკლესეა ეერ-ცხლეულობა. კლიტე გატეხილი არ არის. ამბობენ, იმ ხანებში მღვდლის ცოლის ტანისამოსიც წაუღიათ.

*** თერგის ხეგიდგან გვწერენ, რომ ხალხი მოკლებულია ქართულს წარეა-ლოცესას, რადგანაც მღ. ბლოლოჩინი იტონიეი, რომელიც სოფ. ყანობში სცხოვრეს, წირვას რუსულად ასრულებსო.

*** ზუგდიდიდგან გვწერენ: 28 სექტემბერს მოსულმა რუსულმა გაზეთმა „კავკაზმა“ სწორედ რომ ძალიან შეაწუხა აქაური საზოგადოება. ამ გაზეთმა გეაცნობა, რომ ზუგდიდიდგან ამ მოკლე ხანში ტფილისში საექიმოდ წასული ბ-ნი ზაბეღინი, ზუგდიდის მაზრის უფროსი, გარდაიცვალაო. ერთის საათის განმავლობაში მთელს ზუგდიდს მოეიდა ეს მართლაც-და სამწუხარო ამბაეი. ყველანი ერთობით სწუხდნენ, ჭლოეობდნენ ამ კაცის სიკედილს. მეორე დღეს, 29 სექტემბერს, პირველს საათზე, მაზრის უფროსის თანაშემწის თაოსნობით, განსვენებულის მოსახსენებლად იქმნა გადახდილი პანაშვიდი, რომელზედაც დასწრნენ თითქმის ყველა მოხელენი, აქაურნი მცხოვრებნი და აგრეთვე საეაჭო ორ-კლასიანნის და საქალებო ერთ-კლასიანის სასწავლებლების მოსწავლენი. განსვენებული ზაბელინი სულ ოთხის თვეის განმავლობაში იყო ზუგდიდის მაზრის უფროსად და ამ ცოტა ხანში მთელის საზოგადოების სიყვარული და პატეიცემა დაიმსახურა, განსაკუთრებით იმით, რომ ბეჯითად შეებრძოლა ქურდობასა და ავ-კაცობას, რომელიც მთელს მაზრაში იყო მოდებული, და კიდეც შეამცირა. გარდა ამისა იმისისაეე მეცადინეობით ზუგდიდი გასუფთავეს და გაანათეს.

*** ზუგდიდის მაზრიდგან: სწორედ ორი თვეე არის, რაც წეეი სხვა ეერ-ცხლეულობა. კლიტე გატეხილი არ არის. ამბობენ, იმ ხანებში მღვდლის ცოლის ტანისამოსიც წაუღიათ.

*** თერგის ხეგიდგან გვწერენ, რომ ხალხი მოკლებულია ქართულს წარეა-ლოცესას, რადგანაც მღ. ბლოლოჩინი იტონიეი, რომელიც სოფ. ყანობში სცხოვრეს, წირვას რუსულად ასრულებსო.

*** ზუგდიდიდგან გვწერენ: 28 სექტემბერს მოსულმა რუსულმა გაზეთმა „კავკაზმა“ სწორედ რომ ძალიან შეაწუხა აქაური საზოგადოება. ამ გაზეთმა გეაცნობა, რომ ზუგდიდიდგან ამ მოკლე ხანში ტფილისში საექიმოდ წასული ბ-ნი ზაბეღინი, ზუგდიდის მაზრის უფროსი, გარდაიცვალაო. ერთის საათის განმავლობაში მთელს ზუგდიდს მოეიდა ეს მართლაც-და სამწუხარო ამბაეი. ყველანი ერთობით სწუხდნენ, ჭლოეობდნენ ამ კაცის სიკედილს. მეორე დღეს, 29 სექტემბერს, პირველს საათზე, მაზრის უფროსის თანაშემწის თაოსნობით, განსვენებულის მოსახსენებლად იქმნა გადახდილი პანაშვიდი, რომელზედაც დასწრნენ თითქმის ყველა მოხელენი, აქაურნი მცხოვრებნი და აგრეთვე საეაჭო ორ-კლასიანნის და საქალებო ერთ-კლასიანის სასწავლებლების მოსწავლენი. განსვენებული ზაბელინი სულ ოთხის თვეის განმავლობაში იყო ზუგდიდის მაზრის უფროსად და ამ ცოტა ხანში მთელის საზოგადოების სიყვარული და პატეიცემა დაიმსახურა, განსაკუთრებით იმით, რომ ბეჯითად შეებრძოლა ქურდობასა და ავ-კაცობას, რომელიც მთელს მაზრაში იყო მოდებული, და კიდეც შეამცირა. გარდა ამისა იმისისაეე მეცადინეობით ზუგდიდი გასუფთავეს და გაანათეს.

*** ზუგდიდის მაზრიდგან: სწორედ ორი თვეე არის, რაც წეეი

დარმა ცხენი დამოდიდებულს არაგვში შეერია, შეჰყვა თან ბიძაჩემიცა, შიგ წყალში დაიჭირა და წარუდგინა მთავრობას.

**

ღარ გასულა დიდი ხანი, დაიძახეს: „ფიდუა“ ციხიდგან გაქცეულა და ანდრიას ემუქრებაო. დიდად უფრთხილდებოდნენ ბიძაჩემს მაშინ მცხეთელები, რადგანაც სოფლისათვის თავგამოდებული კაცი იყო. როცა დიამბეგი გაუწყრებოდა ეისმე, მოვიდოდნენ ხოლმე ბიძაჩემთან და შემწეობასა სთხოვდნენ. ისიც დაუზარბლიე წავიდოდა და, რისაც ღონისძიებით იყო, ჰშველოდა. ამიტომაც დიდი სიყვარელი კაცი იყო ანდრია სოფლისათვის. უიმისოდ არა კეთდებოდა-რა. ყველა ამას ეკითხებოდა რჩევას, ყველა ამისთან მობრძოდა: ანდრიას უნდა ესთხოეთ დარიგებაო.

**

თიბათვის შუა რიცხვები იქნებოდა. ჩემი მამა-ბიძები შინ სადილს შეექცეოდნენ. ამ დროს ვიღამაც მოაკაკუნა კარი და კიდეც შემოაჭრიალა. ის იყო გზირი.

— ოჰ! უკაცრაოდ, სადილს მიირთმეეთ,—სთქვა დარცხვენით გზირმა და უკან დაიხია.

— შენა ხარ, ივანე?—შეეკითხა ბიძა ჩემი. რა ამბისათვის გარჯილხარ?

— რა ეიცი, შენი ჭირიმე, ხალხია შეყრილი, ლაპარაკი აქვთ და შენთან გამომგზავნეს, ანდრიას დაუძახეო.

— რათა, რა ამბაეია?!

— რა ეიცი, შენი ჭირიმე, აი ბორბალიანთ გაბრიელი ჩამოსულა ბატონიანთგანა და იძახის, ხვალ ბატონთან აპირებენ, რაც სამცხეთი მამულია, სულ უნდა გავთიბოთო ფუნთხელმდინარნო, და ამიტომ გიბარებენ.

— მაშ გასწი და ეხლავ იქა ვარ. მიდი ერთი დაგელოდე, ივანეო.

იმან რომ ჩუხის ცმა დაიწყო, მეც წამოვიხტი და გავედ პერის ჯამით.

**

რა წამს მიეატანეთ შეყრილს ხალხსა, მაშინვე დაიძახეს ერთ-ხმიე: სადა ხარ, კაცო! ლამის არი მამული წაგვართონ; იმიტომ გიბარებთ. ეი ე გაბრიელა და სხვანი ამბობენ: შეუყრიათ ბატონიანთ სამი-ოთხი თოფელი და ეს ორი დღეა ძალზედ ასმეევნო. ხვალ ჩვენი მამული უნდა გაათიბინონო.

— გაბრიელ, მართლა აგრეა? ჰკითხა ბიძა ჩემმა მოამბეს

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მარტო. არც გადასახადი რამე, არც საიმისო შეწყობება უცხოელ სტუმართა. ამაზე შეტყნენ და შემოტრიალდნენ: როგორ თუ ასეთი ბრძანება გამოსცესო, რა ბარბაროსები არიან, რა ნაღირთ ქვეყანაა საფრანგეთიო. ამას იძახიან ისინი, ვინც განდევნა გერმანიიდამ ამას წინად ასობითა და ათასობით გერმანიაში ათისა და ოცის წლობით დამკვიდრებულნი. ამას ამბობენ ისინი, რომელთაც ელზასლოტარინგში ისეთი წესები შემოიღეს პასპორტებისა საფრანგეთიდამ მისულთათვის, რომ დრაკონს კანონებიც-კი არაფრად გამოჩნდება ის წესების წინაშე. აი ამასა ჰქვიან სამართლიანობა, სჯა მიუკერძოველი.

— ბერლინში დაუბეჭდიათ ამ დღეებში ერთი დამწერის მიერ ხელ-მოუწერელი წიგნი. ამ წიგნის ავტორს უნდა გამოაჯარაიოს და გამამჟღავნონს, რა პოლიტიკას აღგა განსვენებული და დაუვიწყარი იმპერატორი ფრიდრიხ III თვეის 99 დღის მეფობის განმავლობაში. სახელიც ისეთი ჰქვიან ამ წიგნს: „პროგრამა 99 დღისა“. გერმანელები ბუზღვით დაედვენენ ამ წიგნს, რომელიც აგერ უკვე მეორედ დაიბეჭდა. რა სწერია ამ წიგნში? სწერია, რომ ფრიდრიხ III პოლიტიკა უნდა დამკვიდებულიყო უპირველეს ყოვლისა გერმანიისა და ინგლისის მეგობრობაზეო. ფრიდრიხი თითქმის ჰფიცავდა, რომ ჩემის სიმამრის აღთქმას არ ეუმტყუნებო და იეიწყებდა თავისის მამის ვილჰელმ I-ლის ანდერძსა და სურვილსაო. ფრიდრიხს ეგონა ჯერ ისევ 1871 წელს, რომ მალე მომიხდება მეფობაო. მაშინ იმისი მამა იყო 74 წლისა და ვინ მოიფიქრებდა, რომ კიდევ 17 წელიწადი მოუნდება მემკვიდრეს ცდა ტახტისაო. თავისს „დღიურშიე“ ფრიდრიხი დიდის სიამოვნებით ლაპარაკობს, რომ მე უნდა ვაიქედო ჯაქეი მეგობრობისა გერმანიისა და ინგლისს შორისაო.

ფრიდრიხი, ავტორის აზრით, არც-კი ჰფიქრობდა, ხელ-შეკრულობა რამ დაედო ინგლისთან. უმისოდაც ინტერესები ორთაევე სახელმწიფოსი ერთ ნაირებია და ხელ-შეკრულობა რაღა საჭიროაო. ფრიდრიხის მჩიველებს არ უნდოდათ, რომ გერმანიასა და საფრანგეთს შორის უსიამოვნება ყოფილიყო. გერმანიის ერონულმა გრძნობამაო, — აპობღნენ ისინი,—ცოტ მიმართულება მიიღო. ამიტომ ფრიდრიხი, გამეფდება თუ არა, უნდა პირველადვე შეუდგეს საფრანგეთთან მორიგების საქმესაო. გულ-ახლითა და პატიოსნებით უნდა შეეუერიგდეთ საფრანგეთს ინგლისის შემწეობით. ინგლისი დიდი ხანია იმ აზრისაა, რომ ელზას-ლორენის დაპყრობა გერმანიისათვის უსარგებლოაო. ავტორი ამტკიცებს, რომ ფრიდრიხის მომხრენი ჰფიქრობდნენ დაებრუნებინათ საფრანგეთისათვის ელზას-ლორენი და ამ სახით გაენთაეოსუფლებინათ გერმანია შორის-ძიების სამეუდამო შინისაგანაო.

ეს კიდევ არაფერი. ფრიდრიხის მეფობაშიე უნდა გამკლავებოდა გერმანია რუსეთს ინგლისის დახმარებით. ამისათვის საჭირო იყო ბისმარკის გადაყენება სამსახურიდამ და ეს გარემოება ეითომ სახეში ჰქონდათ კიდეც ფრიდრიხ III-ის მოთათბირეებს.

გერმანიის გაზეთები მნიშვნელობას არ აძლეენენ უსახელო ავტორის გამოქვეყნებას, მხოლოდ ერთმა გაზეთმა დაჰბეჭდა თითო-ოროლა ადგილი ამ წიგნიდამ. ლიბერალები ძალიან შეაფიქრიანა ამ წიგნმა, თუმცა ჯერ არაფერს არ ამბობენ მის საწინააღმდეგოდ. საჭირო კია, რომ სთქვან რამე, თორემ შეიძლება არ-ჩეენების დროს ბევრი წააგონ.

— სადამდე მიღის გერმანელების ძულება საფრანგეთის მიმართ, ამას ცხადად ამტკიცებს ის ბრძოლა, რომელიც გერმანელებმა გამოუცხადეს ყველაფერს, რასაც ფრანგული ჰქვიან და, ისე გასინჯეთ, თვით ფრანგულს ენასაც-კი. ზოგიერთი გერმანელი პატრიოტი ზიზღითა და გაბრაზებით ამბობს, რომ ზოგიერთის მალაზიებიდამ უნდა ჩამოიშალოს ფრანგულად დაწერილი გამოკიდული ფიცრებიო. ამ ბოლოს დროს ხომ ფრანგულს საპეელებსაც დაუწყეს დევნა. ფრანგულს სახელებს საპეელებისას, იმპერატორის სურვილით, გერმანული სახელები დაარქეეს.

ერთმა გენერალმა დაჰბეჭდა ამ ხანად პატარა წიგნი. ავტორს მოუსურვებია, რომ ტანსაცმის დროს სახმარი ფრანგული სიტყვები გერმანულად გადასთარგმნოს. მიზეზი ასეთის საქციელისა, რასაკვირველია, პატრიოტული მოსაზრებაა: „რომელი ქეშმარიტი გერმანელიაო — ამბობს ავტორი,—რომ გული არა სტკივდეს, როცა გამგე ტანსაცმისა, გერმანულის სიტყვების მაგივრ, ფრანგულს სიტყვებსა ჰხმარობსო“. გერმანელებიც კითხულობენ ამისთანა წიგნებს და დიდის სიამოვნებითაც კითხულობენ. რამდენისამე კვირის განმავლობაში გაყიდულა ეს წიგნი და ეხლა ხელ მეორედ დაუბეჭდია ავტორს.

ავსტრი-ვენგრია. იმპერატორს ეილჰელმს უთქვამს ვენაში ერთის იქაურის დიდებულისათვის, რომ ფრანციოსები სამაგიეროს გადამიხდის და ბალე მოეკა ბერლინში ჩემ სანახავადაო.

— მადიართა მდიდარ მემამულეებს დაუპატიჟნიათ სანადიროდ ბისმარკის შვილი ჰერბერტი. მადიართა გაზეთები ამბობენ, რომ არსად ავსტრიაში ისე არ უყვარსთ გერმანია, როგორც ენგრიაშეო. ენგრიის მინისტრს კოლომან ტისს სდილი გაუკეთებია ჰერბერტ ბისმარკისათვის და უთქვამს, რომ შენ შესანიშნავი სახელმწიფოკაცი ხარო.

— ამბობენ ვენაში, რომ გრაფი ტაატფე გადაყენებული იქნება სამსახურიდანაო. მიზეზად იმას ასახელებენ, რომ ტაატფემ წარუდგინა ფრანციოსებს მოხსენება ეპისკოპოსის ტაროს-ბა იერის საქციელის გამო. ამ მოხსენებაში ტაატფე უმტკიცებდა, რომ თქვენი საყეედური ცუდად იმოქმედებს ავსტრიის სლეიანებზეო. ამაზედ იმპერატორს ფრანციოსებს უთქვამს: „მე ნებას ვერ მიეცემ ჩემს ქვეშეერდომს, რომ დაუსჯელად ბიაბრუობა მომაყენოს ხოლმე თაეისის მიწერ-მოწერით უცხოელებთანაო.

წარილი ამბები

ამ სენთ რიცხვს, რომელიც ისე ცხრად ეპარება ჩვენს მოაზრდს თაობას, ერთი კიდეკ მეეტატ, რომელსაც სიგნეგმა ეურადღება უნდა მიათხოვონ შშიბდეებმა და განსაკუთრებით ბედგაგებმა. ეს ახალი ავადმეოფობა აღმოუჩენია ბრიტეანეთის სამეგურნეოდო ფაკულტეტისას ამსტერდამის უნიეერსიტეტში, დოქტორს გეუეს და დაურქმეია ანროზეკტია (aproseksia). ეს ავადმეოფობა იმაში მდგომარეობს, რომ ამითი შეეურაბალი ადამიანი თავისს გულდის ეურს ერთს სუნთერ სიგარს ეკლარ ადგენეს. ამ სენით ეუმტეესად ავადდებიან სეოდების მოსწავლენი და იგი შედეგი ცხეირის დაზიანებისა. პირეელად ასეთი მოეაღენა ბროფესორს გეუეს შეუნიშნავს ერთის ეამეეიანისთეის, რომელიც სრულიად ეურა ჭსეენოეედა ცხეირით და ამიტომ არც სწავდა შეეძლოდა. ეს ეამეეიანი მთელის წლის განმავლობაში დაიარებოდა თერმე სასწავლებელში და მხოლოდ ანბანის პირეელი სამი ასო დასწავლა. როდეს გასინჯეს ეს ბავშეი, აღმოაჩინეს, რომ ცხეირის ნესტრები დასეაებული ჭქონდა და ეეღარა ჭსეენთქედა; ესეეე ცხეირის სამსიანე ეოო მიზეზი თერმე, რომ ბავშეი ხშირად თავს იტკე�dა. როდეს ოპერაციის შემეწეობით ეს სამსიანე მოაშორეს ბავშეს, ერთს კვირაში შეისწავლა მთელი ანბანი. ასეეთმა ამბავმა ყველა გაოცება თერმე. ერთი მეორე შემოსკეეეტე მოსდა ამ გაკრეკე. ერთის კეინიზეიან შეგირდი მეორეს ეაკანს ერბოდა მთეეტეეეანი; გასინჯეეს შემდეგ ცხეირის ნესტრეში სამსიანე ადმოაჩინდა და როდეს განკეურნეს, მერე მშეენიერად შეიეანო მთეეტეეეანი და კარგადაც სწავდობდა. ჰეტეეტეეეული ბროფესორი ამბობს, რომ ეს ავადმეოფობა უფრო ხშირად ეს ბავშეებს ეამრთეანთ, რომელთაც პირ-ღია ბალი უეკარსთო. ეკდა, რასკეკვირველია, ამეარაა და სხეეთანაა იმითი სხეეკარი, რომელნიც ამბობენ, რომ სეურდო გეგეარს, ამიტომ ეონეანზედ არა კარი და თავის ტეკეიდს ეკრეთრით დაკეეწეენთო.

— ამ ეამად ბარიეის უნიეეერსიტეტში სეულ 114 ქალი სწავდობს თერმე ეეურნალობასს, ამათში 14 ფრანგეა, 1 ამერიკეადი, 8 ინდეისეადი, 1 ავსტრიეადი, 1 ბერძენი, 90 რუსი და 1 თათარი.

— ბსკოეის ოდეეის სასამართლოს ერთი საეურადღებო საქმე გაეიგრეკეა ამ დდეებში. აი ეს საქმე რაში მდგომარეობს: ბსკოეის მაზრის სოფელს ბიდ ეორეში სცხოერებდა თერმე ეგეესის დედაკაცი ბეტროეეს თაეისის 19 ეწლის შვილის სამონათ. სიმონმა კარგად იცოდა დურგლობა, სხეა-და-სხეა საოფლებში ჭმეშაობ-ს და ამიტომ ამეათად იეო დედასთან. 6 მარტს ამ ეწლისს სიმონი დაბრეუნდა თერმე სახლში და ბატრა ხანს უკან მეორე გლეხთან, იეანე კარიდოეეთან, ერთად სტეუმრად ეაკიდა ნათესაეებისს და სადამიდე იქ დარჩა. საღამო ხან

საკალენდარო ცნობანი

ქრისტეს აქედ ჩვენ (1888) წელიწადია. ქვეყნის შექმნიდან 7396.
ᲫᲕᲔᲚᲘ ᲘᲜᲓᲘᲥᲢᲘᲝᲜᲘ მე-14, ᲐᲛᲘᲡᲘ ᲥᲠᲝᲜᲘᲙᲝᲜᲘ—უ=480 წელია. დაიწყო 1408 წ. და თავდება 1940 წ.
ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲘᲜᲓᲘᲥᲢᲘᲝᲜᲘ მე-4, ᲐᲛᲘᲡᲘ ᲥᲠᲝᲜᲘᲙᲝᲜᲘ—მდ=44 წელიწადია. დაიწყო 1844 წ. და თავდება 2376 წ.

1888 წლის ზედ-ნადებია—25.

ᲚᲔᲜᲝᲜᲘᲡᲗᲕᲔ 31 ᲓᲦᲔ ᲐᲠᲡ

6 დღე ხუთშაბათი. მოციქ. თომასი, სახარების გამავრცელებელისა. კეთილ. ᲐᲠᲬᲝᲜᲘᲡᲘᲡ. სომეხ. განმკურნველის პანტელეიმონისა. მუსულ. მე-13 რიცხვი თთვისა საფარისა, 1306 წ. ჰიჯრისა.—ᲭᲕᲘᲨᲐᲠᲘ ᲢᲘ შუა-დღე 11—45. ტფილისში მზე ამოდის 6—16, ჩადის 5—14. მოვარე 13 დღისაა.

7 დღე პარასკევი. მოწ. სერგეისა და ვაკისა. კეთილ. მატილდისი. სომეხ. მარხვაა. მუსულ. მე 14 რიცხვი თთვისა საფარისა, 1306 წ. ჰიჯრისა.—ᲭᲕᲘᲨᲐᲠᲘᲢᲘ შუა-დღე 11—45. ტფილისში მზე ამოდის —17, ჩადის 5—13. მოვარე 14 დღისაა.

მიმოსვლა ᲝᲪᲔᲚᲡᲘᲡ ᲒᲘᲛᲔᲜᲘᲡᲐ ᲗᲐᲕᲘᲡ ᲖᲚᲔᲗᲐᲒᲐ

ბათუმიდამ გადის: ხუთშაბათობით ნაშუადღეზე 4 საათზედ მოდგე ზზით და ნოგორნაიისკენ და კერჩში მეავლის.

შაბათობით საღამოს 8 საათზე შორის ზზით (ყველა ნაკუთ-სადგურებში შეაველის).

ᲒᲕᲘᲠᲐᲝᲑᲘᲗ საღამოთი, საზღვარგარეთ, სტამბოლიდან მიდის.

ᲑᲐᲗᲣᲛᲨᲘ მოდის ოდესიდან: სამშაბათობით შუა-ღამისს შორის ზზით.

პარასკევობით დიდით ოდესიდამ მოაღწევს ზზით (ᲙᲐᲠᲩᲘᲡ და ნოგორნაიისკენ შესვლით).

შაბათობით დიდით სტამბოლიდამ.

ᲗᲝᲛᲘᲗᲘᲓᲐᲛ ᲑᲐᲗᲣᲛᲨᲘ მოდის: სამშაბათობით—იმის შემდეგ, რაც სოხუმიდამ მოდის ᲒᲣᲛᲘ შორის ზზით, ხუთშაბათობით—დიდის 9 საათზე და მაისწრის მოაღწევს ზზით მოსაპირველ კეკეტისის და ᲧᲐᲠᲘᲛᲘᲡ ᲒᲣᲛᲘᲡ.

შაბათობით დიდის 9 საათზე და მაისწრის შორის ზზით მოსაპირველ კეკეტისა-ᲧᲐᲠᲘᲛᲘᲡᲘᲡ და რუმელია-ᲡᲜᲘᲢᲝᲛᲘᲡᲘᲡᲙᲔᲜ წამსულელს ᲒᲣᲛᲔᲑᲘ.

ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲓᲐᲛ ᲗᲝᲗᲘᲡ მიდის პარასკევობითა და კვირაობით. რაკი ᲒᲣᲛᲘ მოკა ᲗᲝᲗᲘᲓᲐᲛ, ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲡ საკუნტრო კაკასიუᲜᲘᲡ ხოდმ, რომლის ᲬᲙᲐᲠ ᲬᲣᲜᲗ.

ᲐᲛᲘᲡ გარდა ᲧᲝᲕᲔᲚ-კვირა ᲗᲝᲗᲘᲡ მიდის ოდესიდამ და ᲧᲐᲠᲘᲛ-კეკეტისის ნაკუთ-სადგურიდამ კაკაწუᲜᲘᲡ ᲒᲐᲚᲐᲖᲔ ᲒᲣᲛᲔᲑᲘ.

კვირაობით, საღამოზე, და სამშაბათს ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲡᲙᲔᲜ მიდიან, რაკი თავის სამშეᲒᲔᲑᲘᲡ კეთილᲔᲑᲘᲡ.

მერე ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲓᲐᲛ შაბასკევობით მიდიან ᲧᲐᲠᲘᲛ-კეკეტისის ნაკუთ სადგურებისკენ, ხოდო თუ საᲬᲐᲠᲐ, ᲗᲝᲗᲝᲨᲐᲢ მეავლიან ხოდმე.

რუსეთის სანაკონო საზოგადოების საკეკეტო ამოᲗᲔᲑᲘᲡ სასისლის ᲭᲣᲠᲩᲘᲡ, ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘᲡᲐᲨᲘ, №101.

მიმოსვლა რკინის გზისა

ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲡ და ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ შუა

სტანციები	მოდის		გადის		სტანციები	მოდის		გადის	
	საათი.	წამი.	საათი.	წამი.		საათი.	წამი.	საათი.	წამი.
	დ ი ლ ი თ					დ ი ლ ი თ			
ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘ .	—	—	8	49	ᲑᲐᲗᲣᲛᲘ . .	—	—	8	4
აეკალა . .	9	9	9	11	ᲥᲝᲑᲣᲚᲔᲗᲘ.	8	54	8	57
მცხეთა. . .	9	32	9	40	ნატანები. .	9	25	9	29
ქსანი . . .	0	03	10	05	სუფსა . . .	9	55	10	2
კასპი . . .	10	33	10	36	ლანჩხუთი .	10	35	10	39
გრაკალი . .	10	59	11	1	ნიგოითი. .	10	51	10	53
ᲒᲝᲠᲝ . . .	11	25	11	40	საᲯᲐᲕᲐᲮᲝ. .	11	14	11	16
ქარელი . .	12	08	12	11	ᲮᲐᲛᲢᲠᲔᲓᲐᲗ.	11	33	11	51
გომი . . .	12	37	12	41	კოპიტნარი.	12	13	12	16
ᲮᲐᲨᲣᲠᲐ . .	11	02	1	17	ᲠᲘᲝᲜᲘ. . .	12	47	1	2
სურამი . .	1	29	1	32	აᲯᲐᲛᲔᲗᲘ . .	1	15	1	18
ფონი. . .	2	—	2	03	ᲥᲒᲘᲠᲘᲛᲔ .	1	58	2	10
ᲑᲔᲥᲔᲗᲣᲜᲘ.	2	56	3	16	ძირული . .	2	48	2	50
მარელისი .	3	45	3	48	ᲑᲔᲚᲐᲒᲝᲠᲘ .	3	17	3	20
ᲑᲔᲚᲐᲒᲝᲠᲘ .	4	15	4	18	მარელისი .	3	47	3	49
ძირული . .	4	45	4	48	ᲑᲔᲥᲔᲗᲣᲜᲘ.	4	18	4	37
ᲥᲒᲘᲠᲘᲛᲔ. .	5	26	5	40	ფონი . . .	5	30	5	34
აᲯᲐᲛᲔᲗᲘ . .	6	14	6	16					
	ს ა ღ ა მ ო თ ი					ს ა ღ ა მ ო თ ი			
					სურამი. . .	6	2	6	5
ᲠᲘᲝᲜᲘ . .	6	29	6	44	ᲮᲐᲨᲣᲠᲐ . .	6	17	6	32
კოპიტნარი.	7	08	7	10	გომი . . .	6	50	6	54
ᲮᲐᲛᲢᲠᲔᲓᲐᲗ.	7	29	7	49	ქარელი . .	7	16	7	19
საᲯᲐᲕᲐᲮᲝ. .	8	05	8	07	ᲒᲝᲠᲝ . . .	7	44	7	54
ნიგოითი. .	8	27	8	30	გრაკალი . .	8	15	8	17
ლანჩხუთი .	8	42	8	46	კასპი . . .	8	40	8	43
სუფსა . . .	9	19	9	27	ქსანი. . . .	9	7	9	9
ნატანები. .	9	52	9	55	მცხეთა . .	9	28	9	34
ᲥᲝᲑᲣᲚᲔᲗᲘ.	10	22	10	25	აეკალა . .	9	52	9	54
ᲑᲐᲗᲣᲛᲘ . .	11	13	—	—	ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘ .	10	15	10	46

ᲭᲣᲗᲐᲘᲡᲐᲓᲐᲛ გადის რიონს შუადღის 12 საათსა და 7 წამზედ და საღამოზედ 5 საათზედ და 50 წამზედ.

ᲠᲘᲝᲜᲘᲓᲐᲛ ᲭᲣᲗᲐᲘᲡᲘᲡ მიდის ნაშუადღე�Ე 1 საათსა და 12 წამზედ და საღამოს 6 საათსა და 55 წამზედ.

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ და სურამ შუა

	დ ღ Ე Ლ Ი თ					ღ ა მ Ი თ			
ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘ .	—	—	3	21	სურამი . .	—	—	2	59
აეკალა . .	3	46	3	49	ᲮᲐᲨᲣᲠᲐ . .	3	11	3	27
მცხეთა . .	4	19	4	25	გომი . . .	3	50	3	55
ქსანი . . .	4	49	4	52	ქარელი . .	4	24	4	31
კასპი . . .	5	24	5	29	ᲒᲝᲠᲝ . . .	5	4	5	19
გრაკალი . .	6	—	6	3	გრაკალი . .	5	46	5	51
	ს ა ღ ა მ ო თ ი					დ Ი Ლ Ი თ			
ᲒᲝᲠᲝ . . .	6	31	6	45	კასპი . . .	6	18	6	24
ქარელი . .	7	18	7	24	ქსანი . . .	6	55	6	59
გომი . . .	7	53	8	1	მცხეთა. . .	7	24	7	32
ᲮᲐᲨᲣᲠᲐ . .	8	54	8	38	აეკალა . .	7	55	7	58
სურამი . .	8	50	—	—	ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘ .	8	24	—	—

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐᲜᲘ

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ ᲒᲐᲛᲒᲔᲝᲠᲒᲐ ᲐᲛᲘᲗ ᲣᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐ ᲢᲠᲐᲥᲢ. ᲠᲔᲒᲘᲡᲐ, ᲡᲐᲛᲔᲤᲚᲝ-ᲡᲐᲯᲔᲠᲝ ᲓᲣᲭᲔᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲑᲐᲥᲪᲘᲡ ᲞᲐᲢᲠᲝᲜᲔᲑᲘᲡ ქ. ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡᲐᲡ, ᲠᲝᲛ ᲛᲐᲗ, ᲢᲠᲐᲥᲢᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲮᲔᲑᲘ ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚ ᲓᲔᲑᲘᲚᲔᲑᲘᲡ №-17 §-ᲘᲡ ᲫᲐᲚᲘᲗ, ᲔᲐᲚᲓᲔᲑᲣᲚᲘᲐᲠᲘᲡ ᲝᲥᲢᲝᲛᲑᲠᲘᲡ თთვის განმაᲚᲚᲝ.

ᲑᲐᲨᲘ, ᲮᲝᲚᲝ ᲐᲠᲐ ᲣᲒᲔᲘᲜᲔᲡ 1-ᲚᲘ ᲜᲝᲔᲛᲑᲠᲘᲡᲐ, ᲐᲘᲚᲝᲜ ᲛᲝᲬᲕᲝᲛᲘᲡᲐᲜ ᲕᲐᲒᲠᲝᲜᲘᲡ 1889 ᲬᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ. ᲬᲘᲜᲐᲐᲚᲛᲓᲔᲒᲘᲡ ᲛᲘᲛᲗᲮᲔᲕᲔᲨᲘ, ᲔᲘᲜᲪ ᲖᲔᲛᲝᲮᲡᲔᲜᲘᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲛᲔᲚᲘᲡ ᲬᲔᲠᲚᲘᲡ ᲕᲔᲠᲓᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲛᲔᲚᲝᲑᲐᲨᲘ ᲐᲮᲚᲘᲡ ᲛᲝᲬᲕᲝᲛᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲐ ᲐᲘᲚᲔᲑᲔᲜ ᲔᲐᲩᲠᲝᲛᲑᲘᲡᲐᲡ. ᲓᲣᲭᲜᲘᲡ ᲓᲔᲪᲔᲛᲑᲔᲠᲘᲡ 1-ᲚᲘ ᲘᲜᲕᲐᲠᲘᲡ, ᲘᲛᲘᲗᲘ ᲓᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲘᲡ №-18 §-ᲘᲡ ᲗᲐᲜᲮᲛᲐᲓ. (1—1)

ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲓᲘᲡ ᲓᲐ ᲘᲡᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲓᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲓᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲓᲘᲡ

ᲡᲐᲮᲐᲚᲬᲚᲝ ᲙᲐᲚᲔᲜᲓᲐᲠᲘ

1889 ᲬᲚᲘᲡᲐ.

ᲤᲐᲡᲘ ᲝᲠᲘ ᲨᲣᲠᲘ.

ᲐᲛ ᲛᲝᲛᲐᲚᲔᲡ ᲮᲐᲜᲨᲘ ᲒᲐᲛᲝᲐᲡ ᲘᲛᲘᲕᲔ ᲒᲣᲜᲘᲡᲐᲡ ᲓᲘᲓᲘ ᲓᲐ ᲔᲠᲝᲕᲚᲘ „ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲐᲚᲔᲜᲓᲐᲠᲘ“. 10—3

ᲓᲔᲓᲐ-ᲔᲜᲐ ᲓᲐ ᲑᲣᲜᲔᲑᲘᲡ ᲙᲐᲠᲘ

ᲐᲮᲚᲐᲓ ᲓᲐᲑᲔᲭᲓᲘᲚᲘᲜᲘ „ᲬᲔᲠᲐ-ᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡ ᲡᲐᲮᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡ“ ᲛᲘᲔᲠ

ᲘᲡᲘᲚᲔᲑᲘᲡ

„ᲡᲐᲮᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡ“ ᲙᲐᲜᲪᲔᲚᲐᲠᲘᲐᲨᲘ.

ᲑᲣᲜᲔᲑᲘᲡ ᲙᲐᲠᲘ ᲣᲪᲔᲚᲔᲚᲐᲓ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲑᲔᲭᲓᲘᲚᲘᲜᲘ, ᲓᲔᲓᲐ-ᲔᲜ-ᲙᲘ ᲨᲔᲪᲕᲚᲘᲚᲘ ᲓᲐ ᲨᲔᲛᲡᲐᲮᲔᲚᲘᲐ ᲐᲮᲚᲘ ᲛᲝᲗᲮᲠᲝᲑᲔᲑᲘᲗᲘ, ᲚᲘᲗᲝᲒᲠᲐᲤᲘᲘᲗ ᲓᲐ ᲡᲣᲠᲐᲗᲔᲑᲘᲗ. ᲤᲐᲡᲘ ᲣᲬᲘᲜᲔᲡᲘᲐ, ᲔᲡᲔ ᲘᲒᲘ „ᲓᲔᲓᲐ-ᲔᲜᲐ“ ᲓᲘᲠᲘᲡ ᲥᲔᲥᲡᲘᲐ ᲨᲣᲠᲐ (30 ᲙᲐᲞ.), ᲑᲣᲜᲔᲑᲘᲡ ᲙᲐᲠᲘ—ᲝᲜᲘᲣᲛᲘᲪᲘᲐ ᲨᲣᲠᲐ (75 ᲙᲐᲞ.).

ᲔᲘᲜᲪ ᲔᲠᲗᲑᲐᲨᲐᲓ ᲜᲐᲓᲐ ᲤᲣᲤᲣᲖᲘ ᲘᲧᲘᲓᲘᲗ ᲝᲪ-ᲓᲐ-ᲗᲗ ᲪᲐᲚᲡ ᲓᲔᲓᲐ-ᲔᲜᲘᲡᲘᲡ, ᲗᲘᲗᲝᲗᲝ ᲬᲘᲒᲜᲘ ᲓᲐᲔᲗᲛᲝᲗᲑᲐ ᲮᲣᲗᲘ ᲨᲣᲠᲐᲓ (25 ᲙᲐᲞ.); ᲔᲘᲜᲪ ᲘᲧᲘᲓᲘᲗ ᲗᲝᲗᲘ ᲪᲐᲚᲡ ᲑᲣᲜᲔᲑᲘᲡ ᲙᲐᲠᲘᲡᲐᲡ ᲜᲐᲠᲓᲡᲐᲔᲑ ᲤᲣᲤᲣᲖᲘ, ᲗᲘᲗᲝᲗᲝ ᲬᲘᲒᲜᲘ ᲓᲐᲔᲗᲛᲝᲗᲑᲐ ᲗᲝᲗᲣᲗᲮᲛᲔᲢ ᲨᲣᲠᲐᲓ (70 ᲙᲐᲞ.), ᲔᲘᲜᲪ ᲝᲪ-ᲓᲐ-ᲗᲗ ᲪᲐᲚᲡᲐ,—ᲪᲐᲛᲔᲢ ᲨᲣᲠᲐᲓ (65 ᲙᲐᲞ.), ᲔᲘᲜᲪ ᲐᲮᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲐᲢᲚᲐ,—ᲡᲐᲛ ᲐᲑᲐᲮᲐᲓ (60 ᲙᲐᲞ.).

ᲔᲘᲡᲐᲪ ᲭᲣᲠᲐ ᲧᲦᲐᲨᲘ ᲩᲐᲡᲛᲣᲚᲘ ᲬᲘᲒᲜᲘ ᲘᲧᲘᲓᲘᲗ, ᲗᲘᲗᲝᲗᲝ ᲬᲘᲒᲜᲗᲐ ᲙᲘᲓᲔᲚ ᲡᲐᲛᲘ ᲨᲣᲠᲘ ᲣᲤᲚᲐ ᲓᲐᲣᲛᲐᲢᲝᲗ.

ᲔᲘᲜᲪ ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲒᲐᲠᲔᲨᲔ ᲬᲘᲒᲜᲡ ᲓᲐᲘᲑᲐᲠᲔᲑᲡ, ᲒᲐᲡᲐᲒᲖᲐᲕᲜᲘ ᲮᲐᲠᲯᲘ ᲗᲘᲗᲝᲗᲝ ᲛᲘᲧᲘᲓᲕᲔᲚᲘᲡᲐ ᲣᲜᲓᲐ ᲛᲘᲘᲦᲝᲡ.

ᲛᲘᲧᲘᲓᲕᲔᲚᲗᲐᲒᲜᲘ ᲐᲓᲠᲔᲡᲘᲗ ᲣᲜᲓᲐ ᲛᲝᲛᲐᲠᲗᲝᲜᲗ ᲙᲐᲜᲪᲔᲚᲐᲠᲘᲐᲡ:

Тифлисъ. Въ канцелярію Общества грамотности, Дворцовая ул., домъ Зем. Банка, №№ 109 და 110.

ᲐᲛᲘᲔᲠ-ᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲘᲡ ᲣᲛᲗᲐᲕᲠᲔᲡᲘ ᲪᲜᲝᲑᲐᲗᲐ ᲙᲐᲜᲢᲝᲠᲐ

(Закавказская центральная справочная контора)

Ш. Გ. ᲓᲐᲕᲘᲓᲝᲕᲘᲡᲐ.

ᲙᲐᲜᲢᲝᲠᲘᲡᲐ ᲐᲥᲕᲡ ᲡᲐᲒᲜᲐᲓ ᲨᲔᲛᲙᲠᲘᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲛᲘᲛᲘᲪᲔᲠᲘᲡ ᲧᲝᲕᲔᲚᲒᲕᲐᲠᲘ ᲪᲜᲝᲑᲐ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪ-ᲙᲘ ᲡᲐᲭᲘᲠᲝᲛᲐ ᲓᲐ ᲡᲘᲡᲐᲠᲒᲔᲑᲚᲝ ᲔᲘᲡᲘᲗᲘᲔᲡᲛᲔ. ᲙᲐᲜᲢᲝᲠᲘᲡ ᲔᲪᲜᲝᲑᲘᲜᲔᲑᲐ, ᲡᲐᲓ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘ, ᲔᲘᲡᲘ ᲓᲐ ᲠᲝᲒᲝᲠᲘ ᲛᲐᲛᲐᲚᲘᲜ ᲘᲡᲘᲗᲘᲔᲑᲐ, ᲒᲘᲠᲐᲕᲓᲔᲑᲐ, ᲐᲜ ᲛᲘᲧᲠᲐᲜᲗ ᲓᲐ ᲥᲘᲠᲘᲗ ᲘᲫᲚᲔᲕᲐ ᲓᲐ ᲠᲐ ᲤᲣᲡᲣᲓ; ᲔᲘᲡ ᲣᲜᲓᲐ ᲡᲐᲮᲚᲘ ᲓᲐᲘᲥᲘᲠᲐᲕᲘᲗ, ᲐᲜ ᲒᲐᲐᲥᲘᲠᲐᲕᲘᲗ ᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ, ᲐᲜᲣ ᲥᲐᲚᲐᲥᲘ ᲒᲐᲠᲔᲨᲔ; ᲡᲐᲓ ᲠᲐ ᲑᲐᲜᲔᲑᲘ, ᲐᲜᲣ ᲡᲐᲤᲐᲠᲗᲝ და ᲡᲐᲢᲠᲐᲜᲡᲞᲝᲠᲢᲘ ᲓᲐᲬᲔᲡᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲘᲜᲘ ᲐᲠᲘᲜᲓ ᲓᲐ ᲠᲐ ᲬᲔᲡᲘᲗ ᲐᲥᲕᲡ ᲨᲔᲛᲝᲬᲛᲔᲑᲣᲚᲘᲡ ᲗᲐᲕᲘᲡᲘᲡ ᲡᲐᲥᲛᲔᲨᲘ; ᲔᲘᲜ ᲫᲔᲑᲡ ᲓᲐ ᲔᲘᲡ ᲣᲜᲓᲐ ᲘᲛᲝᲒᲝᲠᲘᲡ ᲡᲐᲐᲓᲒᲝᲛᲐᲪᲘᲐ, ᲡᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲝ, ᲡᲐᲛᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲚᲝ და სხვა ᲐᲛ ᲒᲕᲐᲠᲘ ᲡᲐᲥᲛᲔ: ᲐᲜᲣ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ, ᲞᲠᲘᲙᲐᲖᲘᲠᲔᲑᲘᲡ, ᲛᲝᲮᲡᲐᲛᲡᲐᲮᲣᲠᲘᲡ ᲐᲓᲒᲘᲠᲘ ᲓᲐ სხვა.

ᲐᲠᲩᲔᲑᲘᲡᲐᲡ და სხვა ᲥᲐᲓᲐᲒᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲓᲒᲔᲜᲔᲑᲘᲡ.

ქ. ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘ, თავად-ᲐᲖᲜᲐᲣᲠᲝᲑᲘᲡ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ ᲥᲐᲠᲐᲕᲐᲡᲚᲐ (ᲐᲠᲬᲠᲣᲜᲘᲡᲘᲣᲚᲘ), თეᲐᲢᲠᲘᲡ ᲥᲕᲔᲨ (Г. Тифлисъ. Караванъ-сарай Двор. Банка, бывшій Арцруни, подъ театромъ).

ᲥᲕᲔᲛᲝᲗ ᲓᲐᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲙᲐᲠᲗᲣᲚᲘᲡ ᲬᲔᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲠᲘᲗᲛᲔᲢᲘᲙᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲠᲘᲗᲛᲔᲢᲘᲙᲘᲡ ᲬᲘᲗᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚᲘ ᲬᲘᲗᲚᲘᲡᲬᲘᲜᲐᲡᲬᲐᲠᲘ ᲨᲔᲛᲝᲬᲛᲔᲑᲐ.

რვეულები ქართულის წერისათვის,

ᲒᲝᲒᲔᲑᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲓᲔᲓᲐᲜᲗᲐᲜ ᲡᲐᲮᲔᲛᲐᲠᲔᲑᲔᲚᲘ, ᲓᲐᲮᲘᲑᲭᲓᲐ და ᲒᲐᲛᲝᲛᲘᲪᲔᲓᲐ პირველი და მეორე ნომერი. მესამე ნომერიც მზადდება.

ᲘᲡᲘᲚᲔᲑᲐ ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡᲗᲕᲘᲡ: ᲒᲠᲘᲒᲝᲠᲘᲔᲡᲘᲡ, ᲮᲐᲓᲔᲚᲔᲚᲘᲡ და ᲘᲠᲘᲛᲐᲠᲘᲔᲡᲘᲡ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲐᲨᲘ და ᲡᲐᲒᲠᲝᲕᲔᲚ „ᲬᲔᲠᲐ-ᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡ ᲡᲐᲮᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡ“ ᲙᲐᲜᲪᲔᲚᲐᲠᲘᲐᲨᲘ; ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲨᲘ—ᲬᲘᲚᲮᲐᲕᲘᲗᲘᲡ

ᲤᲐᲡᲘ ᲠᲕᲔᲣᲚᲘᲡᲐ ᲔᲠᲗᲘ ᲨᲣᲠᲘ.

ᲐᲡᲘᲠᲘᲡ ᲨᲘᲪᲘᲠᲔᲑᲘ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘᲡ ᲬᲔᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲘᲡᲘᲚᲔᲑᲐ ᲒᲠᲘᲒᲝᲠᲘᲔᲡᲘᲡ, ᲒᲠᲘᲒᲝᲠᲘᲔᲡ და ᲮᲐᲓᲔᲚᲔᲚᲘᲡ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲐᲨᲘ და „ᲬᲔᲠᲐ-ᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡ“ ᲙᲐᲜᲪᲔᲚᲐᲠᲘᲐᲨᲘ. (6—4)

ᲜᲐᲓᲕᲔᲚᲘ ᲡᲐᲣᲜᲯᲘᲐ

ᲧᲕᲔᲚᲐᲡᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲜᲗᲥᲛᲣᲚᲘ ᲬᲘᲒᲜᲘ

ᲗᲐᲕᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲚᲘ

ᲗᲮᲖ. ᲓᲐ—ᲠᲘᲡ ᲠᲔᲢᲐᲠᲣᲡᲘ

ᲠᲣᲡᲣᲚᲐᲓ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲘᲚᲘ 3-ᲘᲡ ᲡᲣᲠᲐᲗᲘᲗ

ᲤᲐᲡᲘ 1 ᲛᲐᲜᲐᲗᲘ.

ᲬᲐᲙᲘᲗᲮᲔᲗ ᲧᲕᲔᲚᲐᲛ ᲔᲡ ᲬᲘᲒᲜᲘ, ᲑᲔᲠᲘ ᲒᲐᲓᲐᲣᲠᲩᲔᲜᲘᲐ ᲓᲐ ᲓᲐᲯᲘᲜᲐ ᲐᲛ ᲬᲘᲒᲜᲘᲡ ᲡᲘᲙᲔᲓᲘᲚᲘᲡᲒᲐᲜ.

ᲒᲘᲜᲓ ᲛᲘᲜᲓᲝᲗ ᲒᲐᲬᲣᲠᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲛᲘᲪᲔᲛᲣᲚᲘ ᲠᲣᲡᲣᲚᲘᲡ ᲬᲘᲒᲜᲘᲡ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲐᲨᲘ ᲐᲮᲚᲐᲡ ᲓᲐᲯᲘᲜᲐᲕᲓᲔᲑᲐ ᲒᲐᲛᲐᲛᲐᲚᲘᲡᲒᲐᲜ.

ᲒᲘᲜᲓ ᲛᲘᲜᲓᲝᲗ ᲒᲐᲛᲝᲒᲘᲡᲐᲜᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲛᲔᲚᲘᲡ ᲬᲔᲠᲚᲘᲡ ᲕᲔᲠᲓᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲛᲔᲚᲝᲑᲐᲨᲘ ᲐᲮᲚᲘᲡ ᲛᲝᲬᲕᲝᲛᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲐ ᲐᲘᲚᲔᲑᲔᲜ ᲔᲐᲩᲠᲝᲛᲑᲘᲡᲐᲡ. ᲓᲣᲭᲜᲘᲡ ᲓᲔᲪᲔᲛᲑᲔᲠᲘᲡ 1-ᲚᲘ ᲘᲜᲕᲐᲠᲘᲡ, ᲘᲛᲘᲗᲘ ᲓᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲘᲡ №-18 §-ᲘᲡ ᲗᲐᲜᲮᲛᲐᲓ. (1—1)

ᲬᲘᲒᲜᲘᲡᲬᲘᲜᲐᲡᲬᲐᲠᲘ ᲨᲔᲛᲝᲬᲛᲔᲑᲐ

(Дворцовая ул., Караванъ Сарай Земельн. Банка, № 109, 110)

ᲘᲡᲘᲚᲔᲑᲐ ᲧᲝᲕᲔᲚᲘ ᲒᲕᲐᲠᲘ ᲬᲘᲒᲜᲘᲡ, ᲠᲐᲪ ᲓᲦᲔᲛᲓᲔ ᲓᲐᲓᲒᲔᲓᲘᲚᲐ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘᲡ ᲔᲜᲐᲖᲔ და ᲒᲐᲡᲐᲧᲘᲠᲓᲔᲑᲐ ᲙᲘᲓᲔᲓᲐ ᲛᲝᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲔᲜᲐᲖᲔ ᲨᲔᲛᲙᲜᲘ, ᲓᲐ ᲒᲐᲠᲓᲐ ᲐᲛᲘᲡᲐ ᲐᲮᲚᲐᲓ ᲨᲔᲛᲙᲜᲘ, ᲚᲘ ᲬᲘᲒᲜᲘᲡ:

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲒᲠᲐᲛᲐᲢᲘᲙᲐ, ᲨᲔᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲘ ᲐᲠ. ᲥᲣᲗᲐᲗᲣᲚᲐᲫᲘᲡᲒᲐᲜ	3ᲛᲜ. ᲙᲐᲞ.
ᲮᲣᲗᲘ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ, ᲡᲐᲣᲛᲔᲡᲬᲘᲚᲝᲓ ᲐᲛᲑᲐᲑᲘᲡ ᲞᲠᲘᲜᲪᲘᲞᲘᲡᲐᲜ ᲓᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲕᲘᲪᲐᲠᲘᲡᲒᲐᲜ	„ 40
ᲮᲣᲗᲘ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ, ᲡᲐᲣᲛᲔᲡᲬᲘᲚᲝᲓ ᲐᲛᲑᲐᲑᲘᲡ ᲞᲠᲘᲜᲪᲘᲞᲘᲡᲐᲜ ᲓᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲕᲘᲪᲐᲠᲘᲡᲒᲐᲜ ᲛᲔᲝᲠᲔ ᲜᲐᲬᲘᲚᲘ.	„ 15
ᲡᲬᲝᲠᲐ-ᲛᲔᲢᲧᲕᲔᲚᲔᲑᲐ, ᲡᲐᲮᲘᲚᲛᲫᲦᲕᲐᲜᲔᲚᲝᲡ ᲒᲠᲐᲛᲐᲢᲘᲙᲘᲡ, Ვ. ᲙᲘᲠᲘᲪᲮᲘᲡᲐᲡ	„ 40
ᲥᲐᲓᲐᲒᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲮᲐᲠᲔᲑᲐ ᲔᲞ